

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
Кафедра юридичної психології**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

Національної академії
внутрішніх справ

Володимир ЧЕРНІЙ

_____._____.2020

ПРОГРАМА СТАЖУВАННЯ

для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавр
4 курсу навчально-наукового інституту №3
Національної академії внутрішніх справ
за спеціальністю 053 «Психологія»
галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
(за рахунок коштів фізичних або юридичних осіб)

Київ – 2020

Олена Кудерміна, завідувач кафедри юридичної психології Національної академії внутрішніх справ, доктор психологічних наук, професор
Оксана Романенко, професор кафедри юридичної психології Національної академії внутрішніх справ, доктор психологічних наук, професор

Обговорено та схвалено Вченою радою НАВС
____.____.2020 року, протокол № _____

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Програму стажування розроблено відповідно до програми підготовки здобувачів ступеня вищої освіти бакалавр за спеціальністю 053 «Психологія» денної форми навчання.

Стажування студентів проходить у восьмому семестрі 4 року навчання та є складовою процесу навчання і обов'язковим компонентом підготовки здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр». Стажування організовується та проводиться відповідно до Закону України «Про вищу освіту», наказів МОН України від 8 квітня 1993 року № 93 «Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України» та МВС України, від 14 січня 2008 року № 30 «Про затвердження Положення про практичну підготовку слухачів та курсантів вищих навчальних закладів МВС України», від 14 лютого 2008 року № 69 «Про затвердження Положення про організацію освітнього процесу у вищих навчальних закладах МВС України», Положення про практичну підготовку слухачів та курсантів вищих навчальних закладів МВС України, затвердженого наказом МВС України від 27.06.2013 № 621, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 18 липня 2013 року № 1206/23738, Положення про практичну підготовку здобувачів вищої освіти в Національній академії внутрішніх справ, затвердженого наказом НАВС від 02.05.2018 № 642, графіку освітнього процесу НАВС на 2020-2021 навчальний рік, навчальних планів підготовки здобувачів ступеня вищої освіти бакалавр за спеціальністю «Психологія».

1.2. *Метою* проходження стажування здобувачами ступеня вищої освіти «Бакалавр» за спеціальністю «Психологія» є ознайомлення з напрямками роботи практичного психолога; набуття знань, умінь та навичок практичної роботи у процесі надання психологічної допомоги. Стажування студенти проходять в установах і організаціях, в яких передбачена штатна одиниця психолога (в дошкільних дитячих установах, загальноосвітніх закладах, вищих навчальних закладах, соціально-психологічних службах для дітей та молоді, державних та приватних підприємствах, фірмах, медичних установах тощо).

1.3. Основними *завданнями* проходження стажування є:

- здобуття, закріплення та поглиблення теоретичних знань відповідно до напрямку підготовки;
- ознайомлення з формами та методами надання психологічної допомоги;
- формування професійних навичок роботи практичного психолога;
- закріплення етичних правил надання психологічної допомоги;
- ознайомлення з індивідуальною та груповою формами роботи практичного психолога;
- визначення пріоритетних підходів та методів для використання їх у майбутній професійній діяльності психолога.

1.4. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми в результаті проходження стажування студенти повинні:

знати:

- основні відомчі нормативно-правові акти, які регламентують діяльність

практичного психолога в установі (організації);

- функціональні обов'язки психолога установи (організації);

- особливості вибору та застосування психодіагностичних методів у практичній діяльності психолога;

- організацію впровадження та практику використання комп'ютерної техніки, інформаційних систем та статистичних баз даних в практичній діяльності психолога.

вміти:

- розробляти процедуру надання психологічної допомоги на основі психологічних методів;

- адекватно застосовувати форми та методи роботи практичного психолога відповідно до цілей професійної взаємодії;

- надавати рекомендації клієнту за результатами проведеної роботи;

- узагальнювати та обґрунтовувати результати матеріалів стажування;

а також отримати *навички:*

- надання психологічної допомоги;

- співпраці з психологом закладу (установи);

- підготовки необхідних для роботи матеріалів та обладнання;

- вивчення передового досвіду психологів і вміння застосовувати його у власній практичній діяльності.

На основі отриманих відомостей студент має сформувати портфоліо з відображенням усіх зазначених позицій, протоколами психодіагностичного обстеження та протоколом психологічної консультації, висновками та рекомендаціями.

2. ОРГАНІЗАЦІЯ, ПРОВЕДЕННЯ І КЕРІВНИЦТВО СТАЖУВАННЯМ

2.1. Організацію проведення стажування та контроль за його проходженням забезпечує кафедра юридичної психології.

2.1.1. Для проходження стажування розпорядженням ректора Національної академії внутрішніх справ студенти 4 курсу закріплюються за кафедрою юридичної психології, їм призначаються безпосередні наукові керівники з числа науково-педагогічних працівників кафедри, які несуть персональну відповідальність за його організацію, якість і результати.

2.1.2. Загальне науково-теоретичне керівництво стажуванням студентів покладається на завідувача кафедри.

2.1.3. Безпосереднє керівництво стажуванням покладається на керівника стажування від кафедри, який відповідає за якісне і змістовне проходження стажування, виконання та ведення щоденника стажування.

2.1.4. У період проходження стажування безпосередній керівник зобов'язаний:

- забезпечити поглиблене вивчення студентом нормативно-правових документів, що регламентують діяльність психолога в установі (організації);

- здійснювати контроль за дотриманням студентами трудової дисципліни

та законності, норм моралі та професійної етики психолога;

– надавати допомогу методичного характеру з підготовки студентом звітних документів.

2.1.5. У випадку обмежувальних протиепідемічних заходів пов'язаних з COVID-19 та відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 11.03.2020 №211 «Про запобігання поширенню на території України коронавірусу COVID-19», Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України, спрямованих на запобігання виникненню і поширенню коронавірусної хвороби» від 17.03.2020 №530-IX, **організація стажування здійснюється в дистанційному форматі через засоби електронної комунікації.**

2.1.6. Консультативну допомогу здобувачі вищої освіти можуть отримувати у науково-педагогічних працівників, які безпосередньо здійснюють керівництво стажуванням, або звернувшись з письмовим запитом на електронну пошту відповідної кафедри Академії.

2.1.7. **Електронна адреса кафедри юридичної психології** – за адресою k015@naiaiu.kiev.ua.

2.1.8. За результатами проходження стажування керівник від бази стажування готує характеристику-відгук про роботу студента під час проходження стажування (Додаток 5).

2.1.9. Результати проходження стажування студентом заслуховуються на засіданні кафедри, витяг із засідання якої долучається до матеріалів стажування.

2.2. Національна академія внутрішніх справ забезпечує:

2.2.1. Розроблення навчально-методичного забезпечення для проведення стажування та програми стажування здобувачів вищої освіти.

2.2.2. Проведення інструктажів зі здобувачами вищої освіти, які направляються для проходження стажування.

2.2.3. Надання здобувачам вищої освіти програм стажування та методичних рекомендацій щодо проходження стажування.

2.2.4. Контроль за виконанням ними індивідуальних планів стажування і визначеного розпорядку дня, своєчасність підготовки необхідної документації.

2.3. Керівники стажуванням від Національної академії внутрішніх справ мають право:

2.3.1. Здійснювати контроль за організацією та проходженням стажування здобувачами вищої освіти в підприємствах, установах, організаціях та інших базах проходження навчальної практики.

2.3.2. Ознайомлюватися з індивідуальними планами стажування, перевіряти ведення щоденників і надавати вказівки про внесення в них змін і доповнень.

2.3.3. Вивчати умови організації та проведення стажування здобувачів вищої освіти, бути присутнім під час проведення інструктажів, спостерігати за виконанням ними практичних дій.

2.3.4. Брати участь у підведенні підсумків стажування здобувачів вищої освіти.

2.4. Здобувачі ступеня вищої освіти зобов'язані:

2.4.1. Скласти індивідуальний план роботи, який затвердити у завідувача відповідної кафедри.

2.4.2. Виконувати передбачені програмою стажування та індивідуальним планом стажування завдання у визначені терміни.

2.4.3. Дотримуватись заходів особистої безпеки, правил охорони праці і техніки безпеки.

2.4.4. Ознайомлюватись з нормативно-правовими актами, інструкціями, оглядами, методичними та аналітичними документами, що стосуються діяльності відповідного підприємства, установи, організації, формами та методами роботи працівників.

2.4.5. Знати функціональні обов'язки психолога установи (організації);
– дотримуватись норм поведінки та положень «Етичного кодексу психолога»;

2.4.6. Виконувати розпорядок дня, установлений у підрозділі за місцем проходження стажування, дотримуватись дисципліни і встановлених правил.

2.4.7. Вести щоденник стажування та звітувати безпосередньому керівникові стажування підготовки про виконану роботу.

2.4.8. Підготувати звіт про підсумки проведення стажування за встановленою формою та подати його на погодження і затвердження.

2.5. Здобувачі ступеня вищої освіти мають право:

2.5.1. Ознайомлюватись з усіма документами в обсязі завдань, визначених програмою стажування та індивідуальними планами проходження стажування.

2.5.2. Підписувати від свого імені підготовлені за дорученням безпосереднього керівника стажування документи.

2.5.3. За згодою безпосереднього керівника стажування користуватись технічними та іншими засобами, наявними на відповідній базі.

2.5.4. Надавати пропозиції керівництву стажування щодо вдосконалення організації та проведення стажування, а також діяльності практичних підрозділів.

**3. ПЕРЕЛІК НАВИЧОК, ЯКІ ПОВИННІ НАБУТИ ЗДОБУВАЧІ
СТУПЕНЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ БАКАЛАВР ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ
ПРОХОДЖЕННЯ СТАЖУВАННЯ**

3.1. Під час проходження стажування здобувачі вищої освіти повинні відпрацювати навички:

3.1.1. Засвоїти функціональні обов'язки за посадою, за якою проходять стажування;

3.1.2. Вести щоденник проходження стажування;

3.1.3. Набувати практичних навичок та вмінь застосування основних методів та засобів практичної роботи;

3.1.5. Брати участь у проведенні й методичному забезпеченні професійно-аналітичної роботи;

3.1.6. Відповідно до функціональних обов'язків набути практичних умінь та навичок здійснення певного виду професійної діяльності;

3.1.7. Оволодіти навичками опрацювання психологічного запиту клієнта у поєднанні проведення психодіагностичної та психоконсультативної роботи дистанційно.

3.1.8. Навчитись правильному оформленню процесуальних і аналітично-інформаційних документів, які передбачені посадовими обов'язками у відповідності до встановлених діловодства.

4. МЕТОДИЧНІ ПОРАДИ ЩОДО ВИКОНАННЯ ПРОГРАМИ СТАЖУВАННЯ

4.1. *Планування стажування.* Перед проходженням стажування студент складає індивідуальний план проходження стажування (Додаток 1). Зміст заходів має відповідати меті та змісту даного виду стажування. Індивідуальний план проходження стажування затверджується та підписується керівником кафедри, від якої студент направляється на стажування.

4.2. *Порядок складання й оформлення щоденника стажування.* Після завершення стажування студент складає та подає на кафедру заповнений та завірений щоденник стажування, що містить календарний графік проходження стажування, відгук і оцінку роботи студента на стажуванні, відгук осіб, які перевіряли проходження стажування, висновок безпосереднього керівника стажування.

Щоденник стажування оформлюється у форматі бланка А5 (148×210 мм), брошурою з обкладинкою з карткового паперу. Оформлений щоденник студент подає на перевірку керівнику бази стажування. Керівник бази стажування, ознайомившись з матеріалами, видає студенту відгук про його проходження в певній установі. Відгук містить оцінку виконання програми стажування. За умови наявності та правильного оформлення всіх зазначених матеріалів захист стажування відбувається у встановленому порядку.

5. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ТА ЗАХИСТ РЕЗУЛЬТАТІВ СТАЖУВАННЯ

5.1. До захисту стажування допускаються студенти, які в повному обсязі виконали програму та індивідуальний план стажування і надали на кафедру пакет документів, передбачених програмою:

5.1.1. Індивідуальний план стажування (Додаток 1).

5.1.2. Щоденник стажування (Додаток 2).

5.1.3. Характеристику-відгук (Додаток 5).

5.1.4. Звіт про виконання програми стажування (Додаток 3).

5.1.5. Портфоліо з матеріалами дистанційного проходження стажування

(в умовах карантинних обмежень).

5.2. Студенти, які не виконали програму та план проходження стажування, до його захисту не допускаються.

5.3. Результати стажування та його захисту оцінюються на підставі наданих матеріалів, а також висновків керівників від вищого навчального закладу та підприємства, організації, установи, де студент проходив стажування.

5.4. Захист стажування відображається у відповідній відомості та характеристиках студента.

5.5. На захисті стажування присутні студенти, безпосередній керівник, координатори з числа працівників кафедри.

5.6. Підсумки стажування та результати його захисту узагальнюються безпосереднім керівником та подаються на кафедру.

5.7. Студенту, який не виконав програму стажування, отримав негативний висновок про якість його проходження або незадовільну оцінку під час захисту стажування, ректором НАВС може бути надано право повторного його проходження. Після повторного проходження стажування здійснюють її захист у встановленому порядку.

5.8. У разі повторного невиконання програми стажування, отримання негативного висновку про якість його відпрацювання або незадовільної оцінки студент відраховується із студентського складу у встановленому порядку.

5.9. Матеріали стажування зберігаються на кафедрі протягом поточного навчального року.

6. Форма підсумкового контролю успішності проходження стажування – захист.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище середнього рівня
75-84		C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	Незадовільно	Fx	необхідне перескладання

1-34		F	необхідне повторне вивчення курсу
------	--	---	-----------------------------------

Оцінка за стажування вноситься до залікової книжки, відомості та відображається в атестації осіб, що навчаються.

**Завідувач кафедри
юридичної психології НАВС**
_____.12.2020

Олена КУДЕРМІНА

ПОГОДЖЕНО

**Начальник відділу
організації та координації
освітнього процесу НАВС
лейтенант поліції**
_____.12.2020

Станіслава КОЛОДЕЙЧАК

**Перший проректор НАВС
полковник поліції**
_____.12.2020

Станіслав ГУСАРЄВ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри
юридичної психології НАВС

О.І. Кудерміна

_____ 20 _____

ІНДИВІДУАЛЬНИЙ ПЛАН
проходження стажування здобувача ступеня вищої освіти бакалавр
4 курсу за спеціальністю «Психологія»
Національної академії внутрішніх справ

_____ (прізвище, ініціали)
з _____ 20 ____ р. до _____ 20 ____ р.

п/п	Заплановані заходи	Відмітка про виконання	Підпис безпосереднього керівника практики
	Організаційні заходи		
	Практичні заходи		
	Звітні заходи		

Здобувач ступеня вищої освіти бакалавр _____ курсу

_____
(підпис)

_____
(ініціали, прізвище)

_____
(дата)

**МІНІСТЕРСТВО ВНУТРІШНІХ СПРАВ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ВНУТРІШНІХ СПРАВ**

ЩОДЕННИК СТАЖУВАННЯ

СТАЖУВАННЯ

студента _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

кафедра юридичної психології

ступінь вищої освіти «Бакалавр»

спеціальність 053 «Психологія»

4 курс, група _____

Київ – 20_____

ЗАТВЕРДЖУЮ

Керівник _____

_____
(назва установи, організації)_____
(підпис)_____
(ініціали, прізвище)

_____ 20__ р.

_____
(дата)**ЗВІТ**

про підсумки проходження стажування здобувача ступеня вищої освіти
бакалавр 4 курсу за спеціальністю «Психологія»
Національної академії внутрішніх справ

_____
_____
(№ групи, посада, прізвище, ініціали)_____
_____
(текст звіту)

Здобувач ступеня вищої освіти бакалавр

_____
(підпис)_____
(ініціали, прізвище)

_____ 20__

Безпосередній керівник стажування_____
(підпис)_____
(ініціали, прізвище)

_____ 20__

ПОГОДЖЕНО

Керівник бази стажування,
де здобувач ступеня вищої освіти бакалавр проходив стажування

_____
(підпис)_____
(ініціали, прізвище)

_____ 20__

**Перелік психодіагностичних методик,
які студенти зобов'язані відпрацювати
під час проходження стажування**

1. Опитувальник Р. Кеттелла (16-PF на 187 запитань).
2. Особистісний опитувальник Г. Айзенка (EPI).
3. Шкала Дж. Тейлора для вимірювання проявів тривожності.
4. Шкала ситуативної та особистісної тривожності Ч. Спілбергера – Ю. Ханіна
5. Опитувальник К. Леонгарда – Г. Шмішека для визначення акцентуацій характеру.
6. Опитувальник Т. Лірі для діагностики міжособистісних стосунків та властивостей особистості під час спілкування.
7. Опитувальник А. Басса – А. Дарки для діагностики форм агресивності особистості.
8. Тест вибору кольорів (колірний тест) М. Люшера – для діагностики емоційного стану.
9. Методика діагностики соціально-психологічної адаптації К. Роджерса і Р. Даймонда.
10. Опитувальник «Спрямованість особистості у спілкуванні» (СОС) С. Братченка.
- 11.СБМДО Л.М. Собчик (ММРІ)
12. Метод портретних виборів – адаптований тест Сонді.

Додаток 5

ЗАТВЕРДЖУЮ

Керівник _____

_____
(назва установи, організації)_____
(підпис)_____
(ініціали, прізвище)_____
(дата)

20__ р.

Характеристика-відгук

Здобувач ступеня вищої освіти «Бакалавр» за спеціальністю 053 «Психологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» національної академії внутрішніх справ студент 4 курсу _____

(П.І.Б.)

проходив стажування:

з _____ "_____" _____ по _____ "_____" _____ 20__ р.

Під час стажування _____

(вказати, наскільки повно та якісно відпрацьовані програмні питання, ставлення до роботи, рівень теоретичної підготовки, знання основних нормативно-правових актів, вміння застосовувати теоретичні знання на практиці, рівень самостійності при виконанні обов'язки психолога, навички складання документації, участь в житті колективу, вольові та моральні якості, загальний та культурний рівень розвитку, стан особистої дисциплінованості тощо)

За підсумками стажування заслуговує оцінку _____
(прописом)

Керівник стажування _____
(посада, П.І.Б.)

